

Aprobat de către Adunarea Generală

Grădina Bunătăților

P.V. nr.2 din data de 25.02.2025

**Apelul de depunere a cererilor de finanțare Apel nr.3 – programul LEADER,
Apel Local Nr. 1/2025
pentru susținerea dezvoltării locale în cadrul
Asociației Grupul de Acțiune Locală „Grădina Bunătăților”
pe teritoriul s.Dubăsarii Vechi- rl.Criuleni; s.Delacău, s.Puhăceni, s.Serpeni – rl. Anenii Noi.**

REGULAMENTUL CONCURSULUI LOCAL

Programul de finanțare a proiectelor pentru dezvoltarea zonelor rurale este implementat de Asociația Grupul de Acțiune Locală „Grădina Bunătăților”, în cadrul Programului LEADER. Programul LEADER este un program de stat, elaborat și implementat de MAIA în comun cu AIPA în cadrul căruia GAL „Grădina Bunătăților”, a solicitat finanțare în baza Planului operațional.

Informații cu caracter general

LEADER¹ este un instrument de **dezvoltare rurală** al UE, inițial conceput ca parte a politicii de dezvoltare rurală. Abordarea este implementată atât în statele membre UE, cât și pilotată în țările asociate UE, creând o **bază pentru reinventarea zonelor rurale** și asigurarea creșterii locale incluzive. **Actorii principali ai abordării LEADER** sunt GAL-urile, ca parteneriate instituționalizate, cuprinzând actori locali din sectoarele public, civic și antreprenorial. GAL-urile operează pe teritorii concrete, gestionând și finanțând procese de dezvoltare locală în baza Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL-ului.

LEADER în Republica Moldova:

Abordarea LEADER este **implementată în Republica Moldova începând cu sfârșitul anului 2016** cu suportul oferit de diferiți **parteneri de dezvoltare** (inclusiv UE, Polonia, SUA, Elveția, Estonia, Regatul Unit, România, Republica Cehă etc.) sub egida Rețelei Naționale LEADER și în strânsă colaborare cu **Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA)**. Până în anul 2021, în Republica Moldova existau 32 de GAL-uri funcționale în componența cărora sunt aproximativ 300 de unități administrativ-teritoriale (aproximativ 35% din zonele rurale) și peste 1.500 de actori locali. Acoperirea LEADER este încă în creștere astfel, în 2021 au fost puse bazele creării a încă 15 GAL-uri noi (8 GAL-uri create din cadrul proiectului „LEADER pentru Moldova Rurală” și 7 GAL-uri create în cadrul proiectului „Abordarea LEADER pentru prosperitate rurală”). Până în anul 2023, GAL-urile din Republica Moldova au susținut implementarea a peste 860 de proiecte de dezvoltare local.

Programul LEADER:

Programul LEADER este un program de stat , elaborat și implementat de MAIA în comun cu AIPA. Programul este implementat conform **Regulamentului privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltarea locală prin implementarea Programului LEADER**, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 277/2022 din 27.04.2022. Mijloacele financiare sunt alocate din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru atingerea următoarelor obiective:

- 1) dezvoltarea economică a teritoriului GAL-ului în baza dezvoltării parteneriatelor și a implementării strategiilor de dezvoltare locală;
- 2) consolidarea capacităților și abilităților reprezentanților sectoarelor public, antreprenorial și civic din zonele rurale pentru realizarea proceselor de dezvoltare locală și implementarea proiectelor;
- 3) îmbunătățirea condițiilor de viață și a bunăstării populației din mediul rural;
- 4) crearea noilor oportunități durabile de câștig;
- 5) menținerea și crearea locurilor de muncă;
- 6) diversificarea activităților economice.

Obiectivul general și cele specifice ale apelului de depunere a cererilor de finanțare

Obiectivul general GAL Grădina Bunătăților

Dezvoltarea durabilă a zonei prin crearea unui climat prielnic pentru atragerea investițiilor, valorificarea resurselor naturale și a patrimoniului istoric și cultural local, îmbunătățirea infrastructurii sociale și implementarea activităților de protejare a mediului ambiant, care să asigure consolidarea unui cadru favorabil de dezvoltare pe termen lung a sectorului agro-alimentar și a turismului gastronomic.

Obiectivele specifice

- **Creșterea potențialului economic al teritoriului GAL și dezvoltarea turismului local**
- **Îmbunătățirea infrastructurii locale și protecția mediului înconjurător**
- **Servicii publice și sociale de calitate**

Reieșind din cele menționate mai sus, vor fi selectate și finanțate proiectele din următoarele măsuri de sprijin ale Strategiei de Dezvoltare Locală GAL:

- 1.1.1. Dezvoltarea sectorului agricol și stimularea industriei de procesare a produselor agricole
- 1.1.2. Dezvoltarea antreprenariatului non-agricol
- 1.2.1. Diversificarea și dezvoltarea infrastructurii turistice și a serviciilor turistice
- 2.1.2. Modernizarea infrastructurii la scară mică pe teritoriul GAL
- 2.2.1. Suport pentru amenajarea și întreținerea spațiilor verzi și altor activități de gospodărie comunală
- 3.1.2. Creșterea calității serviciilor educaționale locale
- 3.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de sport în localități și dotarea materială a echipelor sportive

Entitățile și persoanele eligibile să participe la apelul de depunere a cererilor de finanțare

Sunt eligibile să participe:

- Entități juridice din sectorul antreprenorial, public și civic, care au adresă juridică sau își desfășoară activitatea pe teritoriul GAL „Grădina Bunătăților”
- Grupurile de organizații și/sau instituții, asociate pentru implementarea unui proiect de dezvoltare locală a GAL, care au adresă juridică pe teritoriul GAL „Grădina Bunătăților” ;

- Persoanele fizice cu dreptul să practice activități de întreprinzător, fără a constitui o persoană juridică în conformitate cu legislația RM cum sunt GȚ, ÎI, care intră în componența GAL „Grădina Bunătăților” .

Entitățile și persoanele care nu sunt eligibile să participe la apelul de depunere a cererilor de finanțare

Nu sunt eligibili să participe:

- Solicitanții care nu corespund criteriilor de eligibilitate menționate în Punctul 3;
- Solicitanții care sunt în proces de insolvență, faliment, reorganizare sau orice alte proceduri judiciare;
- Membrii Organului executiv și personalul angajat al GAL -ului cât și soții/soțiile acestora;

În cadrul prezentului apel, același solicitant poate depune doar **o cerere de finanțare**, și poate fi beneficiar doar a unui singur proiect, indiferent dacă acesta se va implementa individual sau prin asociere.

Termenul de depunere a cererilor de finanțare

Termenul de depunere a cererii de finanțare a proiectului și Anexe este **26 Februarie 2025- 26 Martie 2025 , ora 23.59**.

Procedura de aplicare și documentele necesare

În cadrul prezentului apel de propuneri Cererea de finanțare a proiectului și documentele aferente domeniilor de acțiune pentru care se planifică a fi efectuată investiția se depun de către solicitant **în format electronic scanat cu aplicarea semnăturii electronice sau mobile pe platforma MLIS.MD** : dar și pe suport de hârtie, care ulterior vor fi introduse pe platforma MLIS.MD, la adresa sediului executiv GAL Grădina Bunătăților: str.Grigore Botnarenco nr.12, s. Puhăceni – Casa de Cultură, etaj 1.

Propunerile prezentate către GAL pentru finanțarea proiectelor trebuie să conțină următoarele:

- Cererea de finanțare (vezi Anexa 1)
- Copia extrasului din Registrul persoanelor juridice. Gospodăriile Țărănești (GȚ) prezintă copia certificatului de înregistrare cu anexarea declarației de constituire.
- Declarația pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio formă investiția supusă subvenționării, de utilizare a acesteia conform destinației. (vezi Anexa 3)
- Certificatul privind lipsa restanțelor la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național la momentul depunerii cererii;
- Cel puțin trei oferte pentru utilajul, echipamentul, deviz de cheltuieli pentru materialul de construcții ce urmează a fi achiziționate în cadrul proiectului investițional;
- Copia actelor ce atestă dreptul de proprietate/posesie a bunurilor imobile pentru care se efectuează investiția, contract de arendă, locațiune înregistrat la ASP;
- Copia contractului de societate civilă, pentru proiectele investiționale efectuate prin asociere;
- Document ce confirmă, că bunurile proprietate privată, nu sunt grevate, cu excepția cazului în care datoria reprezintă un împrumut destinat exclusiv finanțării investiției
- Pentru sectorul public: **Copia deciziei consiliului local privind:**

- aprobarea proiectului investițional;
  - dovada capacității de cofinanțare în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional pentru sectorul public;
  - împuternicirea persoanei, pentru a depune cererea de proiect investițional, cu dreptul de a semna contractul de acordare a subvenției în avans și alte acte administrative;
  - Poze curente de la fața locului și imagini/scheme/proiecte cu rezultatul dorit (ex. utilajul dorit/proiectul clădirii etc.)
- 1) Documente relevante domeniului de acțiune pentru care se planifică a fi efectuată investiția și care confirmă nivelul de pregătire pentru implementarea proiectului, după caz:
    - a. documentație tehnică/deviz de cheltuieli, în cazul proiectelor de construcție/reparație/amenajare/modernizare
    - b. autorizație de mediu de folosință specială a apei
    - c. autorizația de construcție/activități comerciale/prestarea serviciilor, aviz sanitar pentru producători, aviz de prevenire a incendiilor, autorizație sanitar-veterinară, autorizație de gestionare a deșeurilor, autorizație pentru colectarea plantelor spontane inclusiv medicinale naturale, certificat de clasificare a structurii de primire turistică etc.
    - d. notificarea către autoritatea competentă
  - 2) bugetul proiectului, (vezi Anexa 2)
- În cazul în care proiectul prevede investiții în utilaje specifice agriculturii ecologice, se va prezenta copia unui certificat valabil eliberat de organul național sau internațional de certificare care confirmă activitatea de producere ecologică (organică, biologică) sau că gospodăria este în perioada de conversie de la metoda tradițională la cea ecologică (organică, biologică).

În cazul apariției unor întrebări/ neclarități cu privire la apelul de propuneri sau aveți nevoie de suport la procedura de aplicare, Vă rugăm să contactați:

Președinte Macarenco Constantin GAL „Grădina Bunătăților” nr. Tel: 060608717 email: office@gradinabunatatilor.md

Director Plămădeală Ana GAL „Grădina Bunătăților” nr. Tel: 069437936 email: director@gradinabunatatilor.md

Manager de proiect Leahu Svetlana GAL „Grădina Bunătăților” nr. Tel: 068164929 manager1@gradinabunatatilor.md

Contabil Petrov Anna GAL „Grădina Bunătăților” nr. Tel: 069925081 email: contabil@gradinabunatatilor@gmail.md

Condițiile de finanțare

Apelul nr.3- programul LEADER, Apel local de propuneri Nr. 1/2025 din cadrul GAL „Grădina Bunătăților” este conceput pentru a mobiliza actorii comunității locale și de a-i încuraja să contribuie la procesele de dezvoltare locală prin finanțarea proiectelor. Un rol primordial al acestui proces este atribuit și stimulării activismului local (inclusiv activizarea tinerilor și femeilor).

Subvenția în avans se acordă beneficiarului de către Agenție, în baza unui contract de acordare a subvenției. Subvenția în avans se transferă în contul Trezoreriei pentru sectorul public și în contul bancar pentru sectorul civic și antreprenorial la momentul semnării contractului de acordare a subvenției în avans.

Numărul minim recomandat de proiecte subvenționate: 16 conform planului operațional

Valoarea subvenției per proiect: min. **40 000 MDL** - max. **200 000 MDL**

cu excepția I.I.I. Dezvoltarea sectorului agricol și stimularea industriei de procesare a produselor agricole min **40 000 MDL** – max. **100 000 MDL**

Valoarea subvenției pentru un proiect investițional efectuat prin asocierea a doi și a mai mulți solicitanți: **min. 100 000 - max. 300 000 MDL**

Sectoarele: **business/antreprenorial, public, civic**

Subvenția în avans se acordă în următoarele proporții:

- 1) pentru sectorul public – până la 80% din valoarea costurilor eligibile
- 2) pentru sectorul antreprenorial – până la 60% din valoarea costurilor eligibile
- 3) pentru sectorul civic - până la 85% din valoarea costurilor eligibile

Contribuția indicată de aplicant în buget **este obligatorie, poate include TVA**. Modificarea contribuției în vederea micșorării va atrage după sine micșorarea corespunzătoare a subvenției.

Se va accepta doar contribuția proprie **financiară**.

Termenul limită implementare a proiectelor –

Pentru toate sectoarele: antreprenorial, public și civic - 30 Noiembrie 2025.

Costuri eligibile :

În conformitate cu măsurile prevăzute în SDL se finanțează următoarele domenii de acțiuni:

- costuri pentru diversificarea economiei rurale, înființarea și dezvoltarea întreprinderilor/afacerilor noi și locurilor de muncă;
- costuri pentru achiziționarea echipamentelor și utilajelor;
- costuri pentru construcția/renovarea/extinderea/modernizarea spațiilor și clădirilor de importanță economică, socială, istorică și culturală;
- costuri pentru construcția/renovarea/extinderea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii economice în zonele rurale;
- costuri pentru stabilirea/renovarea/extinderea/modernizarea serviciilor publice locale;
- costuri legate de crearea și dezvoltarea artizanatului/meșteșugăritului popular;
- costuri legate de protecția mediului ambiant și a biodiversității;
- costurile ce sprijină dezvoltarea turismului rural;
- Costuri pentru crearea, dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale.
- Servicii de instalare, de montaj, lucrări mecanizate, servicii de transport

Costuri neeligibile:

- costuri suportate înainte și după perioada de implementare indicată în contract;
- achiziția și închirierea imobilului (terenuri, clădiri);
- compensarea costurilor în cadrul altor proiecte implementate de GAL;
- cheltuieli ce constituie finanțare dublă a aceleiași activități;
- premii, cadouri și alte forme de stimulente financiare și materiale;
- studii de fezabilitate;

- băuturi alcoolice, produse din tutun și substanțe narcotice, arme;
- fondurile cheltuite pentru influențarea procesului de înregistrare a participanților la alegeri sau a rezultatelor acestor alegeri, fonduri cheltuite pentru campanii electorale și finanțarea partidelor politice, blocurilor electorale sau candidaților independenți, sau alte activități cu tentă politică;
- fonduri cheltuite pentru finanțarea organizațiilor sau persoanelor implicate în activități teroriste sau criminale;
- costuri de datorie, deservirea datoriei, dobânda datoriei;
- costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionale de schimb valutar;
- provizioane pentru pierderi și provizioane pentru oricare obligații viitoare;
- cheltuieli pentru comisioane bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;
- amenzi, penalități și costuri legate de litigii;
- cheltuieli în scop de caritate sau ajutor material;
- costuri de achitare a taxei pe valoare adăugată (TVA), cu excepția proiectelor inițiate de către autoritățile publice locale;
- costuri pentru reparații/reconstrucții/amenajări pentru edificiul APL-ului;
- armament, arme și echipament militar;
- mărfuri și servicii, inclusiv instruire, activități menite să sprijine în administrarea și operarea forțelor de poliție sau forțelor de ordine sau finanțare pentru programe de informații sau supraveghere internă;
- produse de lux și echipamente pentru jocuri de noroc;
- bunuri, materiale sau echipament/utilaj la mâna a doua;
- bunuri achiziționate de la persoane afiliate;
- cheltuielile vamale etc;
- achitățile efectuate în cadrul operațiunilor de schimb al mărfurilor (barterul), precum și operațiunile de compensare și contractele de cesiune
- alte cheltuieli care nu sunt indicate în buget.

Procedura de evaluare a cererilor de finanțare

Procedura de evaluare a aplicațiilor se va desfășura în două etape:

- **I etapă-** GAL-ul verifică conformitatea cererilor de finanțare a proiectelor conform criteriilor de evaluare a conformității.

Evaluarea conformității va fi efectuată de către personalul executiv al GAL-lui. Propunerile de proiect care nu întrunesc următoarele condiții de conformitate **nu** vor fi promovate la etapa de evaluate de conținut:

- Cererea de finanțare este depusă de o **entitate eligibilă** să participe la apelul de propuneri (vezi punctul 3);
- Cererea de finanțare a proiectului este depusă în conformitate cu procedura și termenul stabilit în apel;
- Cererea de finanțare a proiectului corespunde modelului anexat (vezi anexa 1)
- Cererea de finanțare a proiectului este completă și conține toate documentele obligatorii (vezi punctul 6)
- Solicitantul a depus o singură cerere de finanțare;
- Perioada de implementare a proiectului se încadrează în termenii de implementare prevăzuți la punctului 7;

- Subvenția în avans solicitată se încadrează în limita prevăzută la punctul 7
- Contribuția solicitantului corespunde minimului necesar
- Proiectul se realizează pe teritoriul GAL
- Cererea de finanțare se încadrează în măsurile prevăzute în prezentul apel (vezi punctul 2)

Notă: În urma verificării conformității fiecare Cerere de finanțare va primi calificativul „conform” sau „neconform”. Pentru cererile de finanțare a proiectelor neconforme GAL-ul va întocmi o notificare privind conformarea acestora cerințelor în termen de până la 5 zile, care se va aduce la cunoștința solicitantului prin poșta electronică. În cazul în care neconformitățile cererii de finanțare a proiectului nu au fost înlăturate, solicitantul poate depune o nouă cerere în cadrul următorului apel.

- **II etapă** - evaluarea de conținut a aplicațiilor

Evaluarea de conținut a aplicațiilor va fi efectuată de către Comitetul de Selectare (CS) al GAL „Grădina Bunătăților”, doar pentru aplicațiile care au trecut de etapa I de examinare, adică au întrunit condițiile de conformitate, menționate la punctul 8. CS este alcătuit din 9 membri aleși ai GAL, iar personalul Organului executiv vor îndeplini funcția de secretariat.

Criteriile de evaluare de conținut sunt reflectate în tabelul de mai jos:

Nr.	Criteriul	Punctaj maxim	Ce se verifică?	Punctaj atribuit
CRITERII GENERALE				
1.	Pregătire corespunzătoare pentru implementarea proiectului	1	<i>Explicație: Se consideră că proiectul este pregătit corespunzător atunci când solicitantul a depus cel puțin două dintre următoarele documente relevante pentru implementare, de exemplu:</i> ● <i>documentație tehnică,</i> ● <i>autorizație pentru folosirea speciala a apelor</i> ● <i>autorizația de construcție/activități comerciale/prestarea serviciilor, aviz sanitar pentru producători, aviz de prevenire a incendiilor, autorizație sanitar-veterinară, autorizație de gestionare a deșeurilor, autorizație pentru colectarea plantelor spontane inclusiv medicinale naturale, certificat de clasificare a structurii de primire turistică etc.</i> ● <i>notificarea către autoritatea competentă;</i> ● <i>estimarea costului investiției;</i> ● <i>oferte ale furnizorilor;</i> ● <i>programul evenimentului/atelierului/întâlnirii;</i> ● <i>o schiță a materialului promoțional.</i>	

			Documentele prezentate de solicitant nu confirmă pregătirea acestuia pentru implementarea proiectului.	0
			Documentele prezentate de solicitant confirmă pregătirea corespunzătoare pentru implementare.	1
2.	Cost-eficiență	1	Costurile proiectului sunt insuficiente sau exagerate, și/sau slab argumentate.	0
			Costurile proiectului sunt realiste și bine argumentate. Solicitantul face trimiteri la analize ale pieței făcute anterior și alte documente confirmative.	1
3.	Teritoriul acoperit	2	Descrierea proiectului nu indică în mod clar din ce localitate/-ți face parte grupul țintă al proiectului.	0
			Descrierea proiectului indică în mod clar că grupul țintă al proiectului sunt locuitorii unei localități din GAL.	1
			Descrierea proiectului indică în mod clar că grupul țintă al proiectului sunt locuitori din câteva localități din GAL sau din întreg teritoriul GAL.	2
4.	Beneficiarii proiectului	1	Populația din teritoriul GAL ce va avea unele beneficii în urma implementării proiectului, estimativ este cuprinsă între 1-50 beneficiari.	0
			Populația din teritoriul GAL ce va avea unele beneficii în urma implementării proiectului, estimativ > 50 beneficiari.	1
5.	Inovația <i>(Definiția „inovației” (LP 50/2021) - stimularea unor abordări noi în dezvoltarea zonelor rurale, inclusiv transferul și modernizarea cunoștințelor tradiționale sau găsirea unor soluții noi la problemele rurale persistente care nu au putut fi rezolvate în mod satisfăcător și durabil prin aplicarea altor metode.)</i>	2	Proiectul nu conține elemente de inovație pentru teritoriul GAL.	0
			Proiectul conține elemente de inovație pentru teritoriul GAL.	1
			Proiectul conține elemente de inovație la nivel național.	2
6.	Crearea de oportunități pentru anumite grupuri sociale <i>(tineri, femei, persoane social-vulnerabile, minorități etnice, persoane în etate)</i>	2	Proiectul nu presupune activități dedicate niciunui grup social vizat și nu promovează implicarea persoanelor în dezvoltarea comunitară, dezvoltarea afacerilor și nu consolidează potențialul acestora.	0
			Proiectul conține activități dedicate unui grup social vizat și promovează implicarea	1

			persoanelor în dezvoltarea comunitară, dezvoltarea afacerilor sau consolidează potențialul acestora.	
			Proiectul conține activități dedicate pentru cel puțin 2 grupuri sociale vizate și promovează implicarea persoanelor în dezvoltarea comunitară, dezvoltarea afacerilor sau consolidează potențialul acestora.	2
7.	Aplicarea soluțiilor favorabile protecției mediului (de exemplu: reducerea emisiilor CO2, valorificarea și gestionarea sustenabilă a resurselor naturale, popularizarea informațiilor privind necesitatea ocrotirii mediului înconjurător, etc.)	2	Proiectul nu presupune implementarea soluțiilor ce vor influența pozitiv situația ecologică pe teritoriul GAL	0
			Implementarea activităților proiectului va contribui la îmbunătățirea situației ecologice într-o localitate din teritoriul GAL.	1
			Implementarea activităților proiectului va contribui la îmbunătățirea situației ecologice în câteva localități/pe întreg teritoriul GAL.	2
8.	Contribuția la atingerea indicatorilor setați pe măsura de referință din SDL și obiectivul specific pentru care contribuie măsura dată	3	Proiectul se încadrează în tematica măsurii din SDL, dar nu va contribui la creșterea indicatorilor menționați în SDL pentru măsura și/sau obiectivul specific în cadrul căreia a fost depusă cererea de finanțare.	0
			Proiectul va contribui la creșterea a 1-2 indicatori menționați în SDL pentru măsura și/sau obiectivul specific în cadrul căreia a fost depusă cererea de finanțare.	1
			Proiectul va contribui la creșterea a 3-5 indicatori menționați în SDL pentru măsura și/sau obiectivul specific în cadrul căreia a fost depusă cererea de finanțare.	2
			Proiectul va contribui la creșterea a peste	3
9.	Locuri de muncă create	2	Proiectul nu va contribui la crearea locurilor de muncă.	0
			Proiectul va contribui la crearea unui loc de muncă.	1
			Proiectul va contribui la crearea a cel puțin două locuri de muncă.	2
10.	Întreprinderi noi create* (pentru proiecte de dezvoltare economică)	1	Proiectul nu este implementat de o întreprindere nou-creată	0
			Proiectul este implementat de o întreprindere nou-creată	1
Total punctaj		17		
CRITERII SPECIALE (opționale)				

11.	**Responsabilitate socială a mediului de afaceri <i>(Sub sintagma „responsabilitatea socială a mediului de afaceri” se înțelege că implementarea proiectului din domeniul antreprenorial, pe lângă scopurile de profit pe care le urmărește, mai are și elemente/activități non-profit, implementarea cărora va contribui la dezvoltarea comunitară.</i> <i>În cazul proiectelor publice sau civice se va urmări dacă sunt atrași parteneri din mediul de afaceri cu scopul responsabilizării sociale a acestora.)</i>	1	Proiectul nu prevede elemente sau activități de responsabilitate socială a mediului de afaceri.	0
			Proiectul prevede elemente sau activități de responsabilitate socială a mediului de afaceri.	1
12.	**Rețele în domeniul serviciilor turistice susținute	1	Rețele în domeniul serviciilor turistice nu sunt susținute prin activitățile proiectului.	0
			Rețele în domeniul serviciilor turistice sunt susținute prin activitățile proiectului.	1
13.	**Lanțuri valorice scurte sau piețe locale create sau care au obținut susținere <i>(Lanțul valoric scurt poate fi definit ca un lanț de aprovizionare care implică un număr limitat de operatori economici, angajați în cooperare, dezvoltare economică locală și relații geografice și sociale strânse și este caracterizat prin distanță fizică scurtă sau implicarea a puțini intermediari între producători și consumatori.)</i>	1	Prin intermediul proiectului nu sunt create lanțuri valorice scurte sau piețe locale și nu obțin susținere cele existente.	0
			Prin intermediul proiectului sunt create lanțuri valorice scurte sau piețe locale și/sau obțin susținere cele existente.	1
14.	**Incubatoare de afaceri/centre de prelucrare create, modernizate sau renovate	1	Prin intermediul proiectului nu sunt create, renovate sau modernizate incubatoare de afaceri/centre de prelucrare	0
			Prin intermediul proiectului sunt create, renovate sau modernizate incubatoare de afaceri/centre de prelucrare	1

15.	**Drumuri locale/trotuare construite/renovate	1	Prin intermediul proiectului nu sunt construite/ renovate infrastructură și căi de acces	0
			Prin intermediul proiectului sunt construite/ renovate infrastructură și căi de acces	1
16.	**Obiecte de infrastructură turistică nou-create, renovate/modernizate	1	Prin intermediul proiectului nu sunt create obiecte de infrastructură turistică	0
			Prin intermediul proiectului sunt create noi obiecte de infrastructură turistică	1
17.	**Locuri de cazare create	1	Prin intermediul proiectului nu sunt create locuri de cazare	0
			Prin intermediul proiectului sunt create locuri de cazare	1
18.	**Trasee turistice de drumeție sau trasee pentru bicicliști renovate sau create	1	Prin intermediul proiectului nu sunt create/renovate trasee turistice de drumeție sau trasee pentru bicicliști	0
			Prin intermediul proiectului sunt create/renovate trasee turistice de drumeție sau trasee pentru bicicliști	1
19.	**Monumente conservate sau restaurate	1	Prin intermediul proiectului nu sunt conservate sau restaurate monumente	0
			Prin intermediul proiectului sunt conservate sau restaurate monumente	1
20.	**Dotarea tehnico-materială pentru conservarea/promovarea culturii și patrimoniului local	1	Proiectul nu presupune dotarea tehnico-materială pentru conservarea culturii și patrimoniului local	0
			Proiectul presupune dotarea tehnico-materială pentru conservarea culturii și patrimoniului local	1
21.	**Condiții create sau îmbunătățite pentru prelucrarea produselor agricole	1	Proiectul nu presupune crearea/îmbunătățirea condițiilor pentru prelucrarea produselor agricole	0
			Proiectul nu presupune crearea/îmbunătățirea condițiilor pentru prelucrarea produselor agricole	1
22.	**Transfer de cunoștințe sau de practici bune	1	Prin intermediul proiectului nu are loc transfer de cunoștințe sau de practici bune	0
			Prin intermediul proiectului are loc transfer de cunoștințe sau de practici bune	1
23.	**Crearea de noi rețele/asociații de producători	1	Prin intermediul proiectului nu are loc crearea de noi rețele/asociații de producători	0
			Prin intermediul proiectului are loc crearea de noi rețele/asociații de producători	1
24.		2	Proiectul nu stimulează dezvoltarea unei noi sfere de producere/servicii.	0

	**Stimularea dezvoltării a noi sfere de producere/servicii		Proiectul stimulează dezvoltarea unei noi sfere de producere/servicii pentru o localitate.	1
			Proiectul stimulează dezvoltarea unei noi sfere de producere/servicii pentru întreg teritoriul GAL.	2
25	** Beneficiar ai proiectelor anterioare de finanțare coordonate de GAL „Grădina Bunătăților”	3	Beneficiar de 3 (trei) proiecte .	1
			Beneficiar de 2 (două) proiecte.	2
			Beneficiar de 1(unu) sau nici un proiect.	3
26	** Raportarea proiectului implementat prin programul LEADER, din ediția anterioară	2	Neprezentarea raportului final a proiectului implementat	0
			Depășirea termenului limită de raportare finală a proiectului implementat	1
			Prezentarea în termeni stabiliți raportul final a proiectului implementat	2
27	**Criteriu de evaluare a proiectului în urma post implementării		Pentru nerespectarea criteriilor	0
			Beneficiar nou se acordă automat 0,5 puncte pentru toate criteriile din Fișa de evaluare	
			Se atribuie a câte 0,5 puncte pentru criteriu respectat în baza Fișei Criterii de evaluare.	

Total _____, puncte

Notă:

*Întreprindere înregistrată conform legislației în vigoare, care nu depășește termenul de un an de la înființare.

** Conform pct. 70 din Regulamentul privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltarea locală prin implementarea Programului LEADER, criteriile generale se aplică de către toate grupurile de acțiune locală la evaluarea cererilor de finanțare a proiectelor, iar criteriile speciale pot fi stabilite de către GAL în procesul de evaluare a cererilor, ținând cont de specificul grupului de acțiune locală sau a măsurii în care se încadrează proiectul, în conformitate cu regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de selectare a proiectelor. Lista de criterii speciale este orientativă și GAL poate să stabilească alte criterii speciale, după necesitate.

Evaluarea de conținut a Comitetului de Selectare GAL constă în:

- atribuirea unui punctaj pentru fiecare criteriu stipulat mai sus;
- stabilirea punctajului **total**;
- elaborarea listei de clasament, împreună cu observații/comentarii pe marginea aplicațiilor; clasamentul va fi făcut pentru fiecare măsură de sprijin separat
- emiterea unei recomandări privind acceptarea aplicației spre finanțare, respingerea aplicației sau trecerea în lista de rezervă;
- stabilirea cuantumului propus spre subvenționare.

Notă: În cazul proiectelor cu același punctaj, prioritate au proiectele ce acumulează un punctaj mai mare la următoarele criterii:

- **crearea locurilor de muncă**
- crearea întreprinderilor- pentru proiecte de dezvoltare economică
- numărul mai mare al beneficiarilor în urma implementării proiectului

Important. Deciziile privind proiectele selectate spre finanțare, proiectele respinse vor fi aprobate de Adunarea Generală GAL.

NOTĂ: Examinarea și aprobarea finală a cererilor de finanțare a proiectelor se efectuează de către AIPA. Agenția, în baza raportului privind organizarea și desfășurarea concursului de selectare a cererilor de finanțare în cadrul GAL-ului, verifică respectarea de către GAL a procesului de organizare a concursului și transparența în procesul de luare a deciziilor. Aprobarea finală a cererii de finanțare a proiectului se efectuează de către AIPA în baza fișei de examinare și aprobare finală, conform modelului aprobat prin Ordinul MAIA nr. 80 din 13.05.2022. Agenția notifică solicitantului aprobarea sau respingerea cererii de finanțare a proiectului în termen de până la 10 zile lucrătoare de la data aprobării finale a acesteia.

Procedura de evaluare de mediu și tehnic a aplicațiilor

Mediul înconjurător și dezvoltarea socio-economică sunt componente ale dezvoltării durabile, care se află într-o strânsă interacțiune și nu pot fi separate. De aceea, măsurile și proiectele susținute de către GAL „Grădina Bunătăților” vor aborda integrativ problemele comunitare și va respecta dreptul comunităților la un mediu favorabil de viață, utilizarea rațională a resurselor naturale, integrarea cerințelor de mediu în deciziile economice și sociale, accesul la informația de mediu și participarea comunităților locale la luarea deciziilor de mediu, susținerea practicilor sustenabile de mediu, eficientizarea proceselor de producție prin tehnologii, utilaje, procedee inovative, nepoluante, promovarea agriculturii organice, managementului eficient al deșeurilor. GAL-ul tinde să crească nivelul de conștientizare în rândul beneficiarilor de proiecte privind importanța respectării cerințelor de mediu și tehnice în procesul desfășurării activităților de dezvoltare.

În acest context, îndemnăm solicitanții de grant în cadrul apelului din teritoriul GAL „Grădina Bunătăților” să planifice activitățile din proiect ținând cont de conexiunea dintre scopul proiectului, tipul investiției și cerințele tehnice și de protecție a mediului.

Toate propunerile de proiect aprobate pentru finanțare de către Comitetul de Selectare și aprobate de Adunarea Generală GAL, vor fi supuse evaluării impactului activităților socio-economice asupra mediului și corespunderii tehnice reieșind din prevederile cadrului legal național și internațional.

Expertul tehnic și expertul de mediu la necesitate vor efectua vizite în teren, unde vor identifica provocările și vor recomanda măsurile necesare pentru a atenua riscurile, pe care investițiile/proiectele planificate le pot avea asupra mediului și sănătății oamenilor. De asemenea, vor specifica actele permissive necesare (după caz), și vor veni în suport beneficiarilor cu informații relevante procesului, cu ghidare/facilitare în implementarea proiectelor în concordanță cu legislația RM.

În procesul de implementare, beneficiarii își vor asuma să pună în aplicare măsuri relevante (recomandate de experți) pentru a atenua impactul negativ asupra mediului, infrastructurii sau sănătății publice, în conformitate cu Legislația în vigoare de mediu și în construcții.

Dacă proiectul presupune avize/acte relevante investiției din domeniul protecției mediului și autorizațiilor necesare conform cadrului legal, beneficiarul va obține aceste acte/avize și le va prezenta la etapa de raportare.

Condiții de finanțare în avans

Pentru semnarea contractului de acordare a subvenției în avans, beneficiarii de subvenții prezintă documente confirmative privind capacitatea de co-finanțare în termen de 10 zile de la data recepționării notificării.

Pentru sectorul public drept document confirmativ al capacității de co-finanțare este decizia consiliului local privind disponibilitatea mijloacelor financiare din bugetul local pentru implementarea proiectului investițional, împrumuturilor, cofinanțării private, iar pentru sectorul civic și antreprenorial capacitatea de co-finanțare se demonstrează prin deținerea mijloacelor financiare în contul bancar.

Confirmarea capacității de co-finanțare servește drept temei pentru semnarea contractului de acordare a subvenției în avans.

Subvenția în avans pentru sectorul public se acordă în două tranșe și se efectuează în modul următor:

1) I tranșă – în mărime de 80% din valoarea subvenției aprobate de Agenție, este acordată beneficiarului în baza cererii de debursare, după semnarea contractului de acordare a subvenției în avans cu Agenția. Această plată se efectuează după prezentarea documentelor confirmative privind deschiderea contului trezorerial și transferarea mijloacelor financiare, **contribuție proprie, în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional;**

2) a II-a tranșă – în mărime de 20% din valoarea subvenției aprobate de Agenție, este oferită beneficiarului în baza cererii de debursare. Temei pentru debursare constituie confirmarea cheltuielilor în valoare de 80% din valoarea proiectului investițional, însoțită de următoarele documente financiare:

a) documentele primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoice-urilor;

b) ordinele de plată;

c) devizul de cheltuieli al lucrărilor efectuate;

d) actul de verificare pe teren al Agenției, în care se confirmă cheltuielile suportate de către beneficiar și stadiul operațional al proiectului.

Beneficiarul de subvenții este obligat ca, în termen de 20 de zile de la data finalizării proiectului, să prezinte Agenției documentația financiară: documentele primare contabile (copiile facturilor/declarațiilor vamale și invoice-urilor); ordinele de plată; devizul de cheltuieli al lucrărilor efectuate; copia procesului-verbal de recepție la finalizarea lucrărilor și a procesului-verbal de recepție finală, însoțite de acordul de mediu sau de avizul expertizei ecologice de stat, după caz, eliberat în modul stabilit; documentația de proiect și devizul de cheltuieli.

Subvenția în avans pentru sectorul civic se acordă în două tranșe și se efectuează în modul următor:

1) I tranșă – în mărime de 80% din valoarea subvenției aprobate de către Agenție, este acordată beneficiarului în baza cererii de debursare, după semnarea contractului de acordare a subvenției în avans cu Agenția. Această plată se efectuează după prezentarea documentelor confirmative privind deschiderea contului bancar și transferarea mijloacelor financiare, **contribuție proprie, în proporție de cel puțin 15% din valoarea proiectului investițional;**

2) a II-a tranșă – în mărime de 20% din valoarea subvenției aprobate de Agenție, este oferită beneficiarului în baza cererii de debursare. Temei pentru debursare constituie confirmarea efectuării investiției, însoțită de următoarele documente:

a) copia deciziei Consiliului local privind permiterea implementării proiectului investițional pe teritoriul localității;

b) documentele primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoice-urilor;

c) copia contractului de vânzare-cumpărare a utilajului, a echipamentului, a serviciilor, după caz;

d) ordinele de plată care confirmă achitarea integrală a bunului/serviciilor achiziționate;

e) actul de dare în exploatare și/sau punere în funcțiune a utilajului/echipamentului achiziționat.

Subvenția în avans pentru sectorul antreprenorial se acordă în două tranșe și se efectuează în modul următor:

1) I tranșă – în mărime de 70% din valoarea subvenției aprobate de către Agenție, este acordată beneficiarului în baza cererii de debursare, după semnarea contractului de acordare a subvenției în avans cu Agenția. Această plată se efectuează după prezentarea documentelor confirmative privind deschiderea contului bancar și transferarea mijloacelor financiare, **contribuție proprie, în proporție de cel puțin 40% din valoarea proiectului investițional;**

2) a II-a tranșă – în mărime de 30% din valoarea subvenției aprobate de către Agenție, este oferită beneficiarului în baza cererii de debursare. Temei pentru debursare constituie confirmarea efectuării investiției, însoțită de următoarele documente:

a) documentele primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoice-urilor;

b) copia contractului de vânzare-cumpărare a utilajului, a echipamentului, a serviciilor, după caz;

c) ordinele de plată care confirmă achitarea integrală a bunului/serviciilor achiziționate;

d) actul de dare în exploatare și/sau punere în funcțiune a utilajului achiziționat;

e) dovada că solicitantul este deținător legal al bunurilor imobile (terenuri/spații) în care sau pe care se realizează investiția. Pentru bunurile imobile deținute în folosință/comodat, termenul va fi de cel puțin trei ani, calculat începând cu anul efectuării investiției;

f) în cazul proprietăților private deținute, dovada că acestea sunt lipsite de orice obligații sau garanții financiare față de stat sau terți, cu excepția cazului în care datoria reprezintă un împrumut destinat exclusiv finanțării investiției;

g) dovada înregistrării specialităților tradiționale.

În cazul în care, în urma achizițiilor, suma investițiilor este mai mică decât cea estimată la data încheierii contractului de acordare a subvenției în avans, tranșa finală constituie diferența dintre suma totală a subvenției și tranșa achitată anterior.

Beneficiarii de subvenții își asumă angajamentul să utilizeze subvenția doar în scopul implementării proiectului investițional și să nu înstrăineze sau să nu distrugă obiectul investiției pentru o perioadă de cel puțin trei ani.

Anexe:

Anexa 1 – Modelul Cererii de finanțare.

Anexa 2- Buget

Anexa 2–Declarația pe propria răspundere a aplicantului privind veridicitatea datelor și documentelor prezentate cât și a consimțământului privind prelucrarea datelor cu caracter personal.